

ПРОФАТІЛО К. В.,аспірант кафедри адміністративного
права і адміністративного процесу
(Харківський національний університет
внутрішніх справ)

УДК 343.56:351.762

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.2.2.26>**НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД
ДІЯЛЬНОСТІ КОМІСІЇ З РЕГУЛЮВАННЯ АЗАРТНИХ ІГОР ТА ЛОТЕРЕЙ**

Ефективність реалізації державної політики у сфері грального бізнесу значною мірою залежить від комплексного та узгодженого регулювання статусу Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей. Розвиток і діджиталізація грального бізнесу, євроінтеграція України, релевантний зарубіжний досвід, недоліки та прогалини чинного регулювання, виявляють необхідність удосконалення адміністративного законодавства, що регламентує діяльність Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей. Метою статті є аналіз адміністративно-правових засад діяльності Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей, визначення особливостей законодавчого та підзаконного регулювання її статусу, а також обґрунтування напрямків удосконалення адміністративного законодавства, що регламентує діяльність Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей. Для дослідження використано логіко-семантичний, формально-юридичний, порівняльно-правовий, системно-структурний та інші методи наукового пізнання. Встановлено, що вдосконалення адміністративного законодавства, що регулює діяльність Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей, повинно мати належне наукове обґрунтування, бути комплексним і послідовним, забезпечуючи узгодженість організаційної, функціональної, кадрової та матеріально-фінансової основ її діяльності. Першочергово це потребує затвердження Концепції розвитку Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей, яка визначатиме основоположні засади, цілі та напрямки удосконалення її організації та діяльності, конкретні заходи нормотворчого та організаційного характеру, терміни їх виконання відповідальними суб'єктами. Також необхідне прийняття профільного закону України, впорядкування й усунення прогалин і суперечностей інших законодавчих і підзаконних актів з питань організації та діяльності Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей, а також забезпечення їх належної практичної реалізації.

Ключові слова: законодавство, азартні ігри, лотереї, комісія, статус, поваження, голова, члени.

Profatilo K. V. Directions for improving the administrative-legal basis of the Commission for the Regulation of Gambling and Lotteries

The effectiveness of the implementation of state policy in the field of gambling depends largely on the comprehensive and coordinated regulation of the status of the Commission for the Regulation of Gambling and Lotteries. The development and digitization of the gambling business, the European integration of Ukraine, relevant foreign experience, shortcomings and gaps in the current regulation reveal the need to improve the administrative legislation regulating the activities of the Commission for the Regulation of Gambling and Lotteries. The purpose of the article is to analyze

legal basis of the activities of the Commission for the Regulation of Gambling and Lotteries, to determine the specifics of the legislative and by-law regulation of its status, as well as to substantiate the directions for improving the legislation regulating the activities of the Commission for the Regulation of Gambling and Lotteries. Logical-semantic, formal-legal, comparative-legal, systemic-structural and other methods of scientific knowledge were used for this research. It was established that the improvement of the administrative legislation regulating the activities of the Commission for the Regulation of Gambling and Lotteries should have a proper scientific justification, be comprehensive and consistent, ensuring coherence of the organizational, functional, personnel and material-financial basis of its activity. First, this requires the approval of the Development Concept of the Commission for the Regulation of Gambling and Lotteries, which will determine the fundamental principles, goals and directions of improvement of its organization and activities, specific normative and organizational measures and the terms of their implementation by responsible entities. It is also necessary to adopt a profile law of Ukraine, streamline and eliminate gaps and contradictions in other legislative and by-laws on the organization and activities of the Commission for the Regulation of Gambling and Lotteries, as well as ensuring their proper practical implementation.

Key words: *legislation, gambling, lotteries, commission, status, powers, chairperson, members.*

Вступ. Ефективність реалізації державної політики у сфері грального бізнесу, забезпечення чого загалом покладено на Комісію з регулювання азартних ігор та лотерей (далі – КРАІЛ), значною мірою залежить від комплексного й узгодженого регулювання її статусу. При цьому, розвиток і діджиталізація грального бізнесу, євроінтеграція України, релевантний зарубіжний досвід, враховуючи відсутність єдиної стратегії розбудови Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей, недоліки та прогалини чинного регулювання, виявляють необхідність удосконалення адміністративного законодавства, що регламентує діяльність КРАІЛ. Адже, як слушно наголошується у науковій літературі [1, с. 16], недосконалість законодавчого регулювання у сфері грального бізнесу може мати наслідком його криміналізацію, поширення нелегальних азартних ігор і шахрайства.

Зазначимо, що окремі питання вдосконалення правових засад державного регулювання у сфері організації та проведення азартних ігор і лотерей раніше вже розглядалися у роботах таких вчених як М.О. Лиськов [2], Є.Ю. Лукаш і Б.М. Бурлаков [3], Д.Г. Мулявка [4], І.В. Сергієнко, І.Ю. Фомін і Р.Б. Хорольський [5], З.М. Топорецька [6] та інші. У той же час їх публікації, що з плином часу частково вже втратили свою актуальність, присвячені тільки деяким аспектам оновлення адміністративного законодавства, що регулює гральний бізнес в Україні, не відображаючи комплексний підхід до розвитку правового регулювання діяльності КРАІЛ на поточному етапі її розбудови у сучасних державно-правових реаліях України. А відтак, в контексті підвищення ефективності функціонування КРАІЛ нами й вбачаються актуальними питання вдосконалення її адміністративно-правового статусу.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз адміністративно-правових засад діяльності Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей, визначення особливостей законодавчого та підзаконного регулювання її статусу, а також обґрунтування напрямків удосконалення адміністративного законодавства, що регламентує діяльність Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей.

Результати дослідження. Передусім, відмітимо, що основні проблеми організації діяльності КРАІЛ пов'язані з суперечливістю порядку обрання та припинення повноважень її Голови та членів, деякою неузгодженістю та фрагментарністю повноважень даного центрального органу виконавчої влади, відсутністю чіткого порядку їх реалізації, нераціональною структурою апарату, не розмежованістю внутрішньо управлінських повноважень між його керівником та Головою Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей тощо.

Тому вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламенту діяльність КРАІЛ, потребує не лише прийняття нових і внесення змін до вже чинних правових актів, але й відповідного наукового обґрунтування напрямків розвитку адміністративно-правового статусу даного центрального органу виконавчої влади. В основу вдосконалення організації діяльності КРАІЛ мають покладатись поточні задачі та потреби державного управління у даній сфері, загальний курс державної внутрішньої політики, особливості національної правової системи та організації публічної влади, досвід зарубіжних країн у регулюванні організації та проведення азартних ігор та лотерей. При цьому, має йтися не лише про розвиток правових засад функціонування КРАІЛ, але й про забезпечення їх належної реалізації, виконання та дотримання з боку держави, представників грального бізнесу, гравців та інших зацікавлених осіб.

Реальне вдосконалення організації діяльності КРАІЛ повинно бути комплексним і послідовним. Вказане потребує чіткого визначення місця та ролі КРАІЛ у державному механізмі, відповідної моделі її організації як державного регулятора у сфері грального бізнесу. Високі корупційні ризики, надприбутковість грального бізнесу, широке використання інформаційних технологій, пов'язані проблеми відмивання грошей та лудоманії актуалізують формування «сильного» державного регулятора у даній сфері. Серед іншого це має передбачати забезпечення інституційної стабільності КРАІЛ надання їй широких регулятивних, ліцензійних і контрольних повноважень, достатніх юридичних гарантій їх реалізації, а також забезпечення узгодженості організаційної, функціональної, кадрової та матеріально-фінансової основ КРАІЛ. Її комплексний розвиток має стосуватись узгодженого оновлення різних елементів її статусу як на законодавчому, так і на підзаконному рівнях.

Крім того, удосконалення законодавства, яке регламенту діяльність КРАІЛ, має проводитись вивірено, своєчасно та планово, не допускаючи непослідовних, суперечливих або часткових змін у статусі даного центрального органу виконавчої влади. У цьому контексті слушно вбачається підготовка та схвалення Кабінетом Міністрів України відповідної Концепції розвитку Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей, подібний до якої програмний документ наразі все ще відсутній. Така Концепція, з одного боку, може розглядатись як втілення єдиної державної внутрішньої політики, а, з іншого боку, має покладатись в основу більш конкретних програм і планів заходів із розвитку КРАІЛ. При цьому, тут йдеться про її інституційну розбудову, а не про розвиток галузі грального бізнесу, що має бути предметом окремих програмних документів. Тому змістовно Концепція розвитку КРАІЛ повинна включати не тільки основоположні засади, загальні цілі та напрямки удосконалення її організації та діяльності, але й конкретні заходи нормотворчого та організаційного характеру, терміни їх виконання відповідальними суб'єктами.

Ключовий пріоритет розвитку адміністративного законодавства, що регулює діяльність КРАІЛ, має становити узгоджений розвиток законодавчого та підзаконного регулювання, забезпечення єдності правотворчості та правозастосування і, як наслідок, реальне досягнення у найбільш раціональний спосіб цілей такого адміністративно-правового регулювання.

У цьому контексті першочерговим завданням вбачається посилення законодавчого регулювання адміністративно-правового статусу КРАІЛ, що характеризується більшою вивіреністю та стабільністю порівняно з підзаконним регулюванням. Тут слід погодитись з В.М. Дорогих [1, с. 16], що саме належне законодавче регулювання грального бізнесу (втім як і активізація роботи уповноважених органів у даній сфері) складає основу попередження та виявлення нелегальних азартних ігор і незаконної організації грального бізнесу.

Сьогодні різні аспекти організації діяльності КРАІЛ одночасно (хоча й доволі фрагментарно) визначаються Законами України від 17.03.2011 р. № 3166-VI [7], від 06.09.2012 р. № 5204-VI [8] і від 14.07.2020 р. № 768-IX [9], хоча істотна частина відносин врегульована вже на підзаконному рівні Постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 р. № 891 [10] та іншими актами. Необхідність саме законодавчого врегулювання статусу КРАІЛ, її організації, повноважень та порядку діяльності випливає з положень ч. 2 ст. 19, п. 12 ч. 1 ст. 92, ч. 2

ст. 120 Конституції України від 28.06.1996 р. Крім того, базовий статус центральних органів виконавчої влади вже визначено Законом України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. Водночас його обмежене поширення на Комісію з регулювання азартних ігор та лотерей, яка є центральним органом виконавчої влади саме зі спеціальним статусом, актуалізує аналогічне закріплення на законодавчому рівні її власного спеціального статусу.

Спеціальний статус КРАІЛ, яка здійснює державне регулювання в обох цих сферах, не доречно визначати Законом України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» або Законом України «Про державні лотереї в Україні», які є галузевими та стосуються державного регулювання господарювання у відповідних сферах. З цих же міркувань вважаємо дещо нелогічним і непослідовним нинішній підхід щодо закріплення саме Законом України від 14.07.2020 р. № 768-IX складу та структури КРАІЛ, його повноважень, прав і обов'язків голови та членів.

Тому пропонується розгорнуте врегулювання окремим законом України статусу Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей як центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, принципів, завдань, функцій та повноважень КРАІЛ, гарантій її діяльності та засад взаємодії, адміністративно-правового статусу Голови та членів КРАІЛ (порядок і підстави набуття та припинення повноважень, їх компетенція та відповідальність), особливостей організації діяльності апарату та інших допоміжних органів. Вказане в цілому сприятиме цілісності, структурованості, узгодженості та стабільності адміністративно-правового статусу КРАІЛ, усуненню його прогалин і суперечностей, а також покращенню правозастосування.

У контексті посилення законодавчих засад діяльності КРАІЛ також слушним було би предметне законодавче визначення конкретних засад і форм відносин уряду з Комісією з регулювання азартних ігор та лотерей, зокрема що стосується її місця в єдиній системі органів виконавчої влади, підпорядкованості та підзвітності перед урядом. Так, сьогодні ч. 5 ст. 6 Закону України від 14.07.2020 р. № 768-IX передбачено спрямування та координацію діяльності КРАІЛ безпосередньо урядом, а не через відповідного міністра. Водночас широкі можливості уряду щодо організації, погодження та контролю її діяльності дозволяють говорити саме про підпорядкованість КРАІЛ Кабінету Міністрів України та її відповідальність перед ним. Досить перспективним також є забезпечення підзвітності КРАІЛ не тільки уряду, а й парламенту та громадськості, що сприятиме більшій прозорості та відкритості її діяльності.

Уточненню місця Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей у державному механізмі сприятиме усунення прогалини щодо невизначеності у Конституції України основ статусу центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом як окремого різновиду органів виконавчої влади. Хоча центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом (зокрема й КРАІЛ) відіграють провідну роль у реалізації важливих, але специфічних напрямків державної політики, а окремі з них вже прямо згадуються у Конституції України. У цьому контексті слушним буде вдосконалення Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», розширення його регулювання відносно центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом. Зокрема погоджуємось з Ю.В. Ващенко [11, с. 132] щодо доцільності закріплення у даному Законі України відсутнього порядку реорганізації та ліквідації центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом.

Адміністративне законодавство, що регулює діяльність КРАІЛ, першочергово повинно забезпечити взаємну узгодженість її принципів, завдань, функцій та повноважень, які мають не тільки відповідати актуальним задачам державного регулювання у сфері азартних ігор та лотерей, але й враховувати права та інтереси гравців, організаторів азартних ігор та операторів лотерей.

В аспекті напрямків вдосконалення адміністративно-правового статусу КРАІЛ окремо відзначимо ключові пропозиції щодо розвитку її повноважень. Так, попри фактично тотожні форми та засоби діяльності даного центрального органу виконавчої влади у сфері азартних ігор та у лотерейній сфері його повноваження у цих сферах встановлюються різними законами, обумовлюючи тим самим не лише дублювання, а і суперечності та прогалини такого

регулювання. Проблемним залишається й неврегульованість деяких повноважень КРАІЛ у лотерейній сфері та декларативність її повноважень щодо запобігання порушенням законодавства про азартні ігри та лотереї.

Тому, наприклад, подібно до повноважень у лотерейній сфері доцільно закріпити повноваження КРАІЛ здійснювати технічне регулювання і у сфері азартних ігор, а аналогічно до повноважень у сфері азартних ігор врегулювати її повноваження затверджувати порядки формування та ведення реєстрів у лотерейній сфері. До речі, певному спрощенню діяльності КРАІЛ може сприяти й об'єднання реєстрів, які нею ведуться (наприклад, щодо реєстрів організаторів азартних ігор), законодавче уточнення переліку відомостей, що до них включаються, та уніфікації порядків їх ведення. Також зауважимо потребу законодавчого закріплення засад надання КРАІЛ дозволів на підтвердження відповідності приміщень для розміщення гральних закладів, що наразі не дістало належного врегулювання на відміну від інших здійснюваних засобів державного регулювання у сфері азартних ігор.

Важливе значення для ефективного здійснення КРАІЛ своїх повноважень має правильне визначення кола суб'єктів, які повинні виконувати її рішення. Відтак, передбачене Положенням від 23.09.2020 р. прийняття КРАІЛ рішень, обов'язкових для виконання «організаторами азартних ігор» доцільно поширити й на інших суб'єктів у даній сфері, зокрема на операторів державних лотерей, власників приміщень для проведення азартних ігор тощо.

Так само для здійснення безперервного контролю за діяльністю операторів державних лотерей у лотерейній сфері може бути виправданим запровадження аналогу Державної системи онлайн-моніторингу. Крім того, затверджувані КРАІЛ принципи відповідальної гри та вимоги щодо боротьби з лудоманією повинні стосуватись не лише азартних ігор, а і лотерей. Хоча, незважаючи на ключову роль боротьби з лудоманією у державній політиці сучасних демократичних країн, в Україні у КРАІЛ даний напрямок діяльності належною мірою не втілено через відсутність у неї реальних повноважень щодо боротьби з лудоманією. Деталізація та посилення таких повноваження сприятиме більшому захисту гравців, неповнолітніх та інших вразливих груп не тільки самою КРАІЛ, але й через залучення нею до запобігання та протидії лудоманії організаторів азартних ігор і операторів державних лотерей.

Не можна не вказати на потребу подолання формалізму у покладенні деяких повноважень на КРАІЛ, зокрема щодо створення сприятливих умов для залучення інвестицій у сферу азартних ігор і забезпечення рівних умов господарювання у цій сфері. На нашу думку, найоптимальнішим буде вилучити такі декларативні та беззмстовні повноваження, адже вони не можуть передбачати конкретних активних організаційно-розпорядчих дій з боку КРАІЛ. Натомість інші абстрактні повноваження із запобігання та виявлення порушень законодавства у сфері азартних ігор, будучи пов'язані з основним завданням КРАІЛ щодо забезпечення законності грального бізнесу, мають дістати розгорнутого визначення свого змісту та засобів. Тут має йтися не тільки про дієвий контроль дотримання ліцензійних умов і боротьбу з лудоманією, але й про активізацію участі КРАІЛ у боротьбі з шахрайством та відмиванням грошей у сфері азартних ігор та лотерей.

Наголосимо, що адміністративне законодавство повинне гарантувати відповідність здійснюваного КРАІЛ державного нагляду (контролю) вимогам законності, неупередженості, обґрунтованості та пропорційності. Окрім того, дотримання прав та інтересів організаторів азартних ігор і операторів державних лотерей може забезпечити й законодавча конкретизація меж доволі широкого предмету та підстав контрольно-наглядової діяльності КРАІЛ. При цьому, якщо законодавство має виключити можливість зловживання проведенням позапланових перевірок на підставі будь-яких необґрунтованих звернень, то періодичність проведення планових перевірок (зараз: організаторів азартних ігор – одна на 1–3 роки, операторів державних лотерей – одна на 2 роки) доцільно встановити на рівні однієї на 1 рік.

Іншим напрямком удосконалення адміністративного законодавства, яке регулює діяльність КРАІЛ, виступає й забезпечення цілісності статусу Голови та членів КРАІЛ, розгорнутого та узгодженого закріплення порядку та підстав їх обрання та звільнення, повноважень і відповідальності.

Перш за все, має йтися про усунення нинішнього закріплення Законом України від 14.07.2020 р. № 768-IX одразу двох взаємовиключних порядків призначення Голови та членів КРАІЛ. З огляду на її спеціальний статус та засади державної служби найбільш оптимальним вбачається покладення організації та проведення конкурсу на посади Голови та членів КРАІЛ не на окрему Конкурсну комісію, а на Комісію з питань вищого корпусу державної служби, але з урахуванням особливостей статусу даного центрального органу виконавчої влади. Зокрема мають бути уточнені вимоги до персонального складу Комісії з питань вищого корпусу державної служби, встановлена державна винагорода її членам за проведення конкурсу до КРАІЛ, обов'язково залучені до його проведення представники громадськості, експертів і науковців, забезпечена відкритість і публічність такого конкурсу. У будь-якому разі проведення конкурсу на посади Голови та членів КРАІЛ має полягати в об'єктивному визначенні відповідності кандидатів встановленим вимогам на основі оцінювання їх професійних компетенцій, моральних та ділових якостей.

Враховуючи відповідну зарубіжну практику, досить перспективним постає й запровадження поетапного часткового оновлення складу Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей (наприклад, переобрання трьох членів кожні два роки), а також призначення заступників її Голови та членів для їх тимчасового заміщення на час неможливості виконання ними своїх обов'язків.

Певного упорядкування потребують й вимоги до Голови та членів КРАІЛ. Наприклад, логічним було би встановлення вищих вимог для кандидатів на посаду Голови КРАІЛ, адже він наділяється більшим колом організаційно-розпорядчих повноважень. При цьому, задля запобігання конфлікту інтересів, неналежному використанню авторитету КРАІЛ і зв'язків із її працівниками слушним буде й запровадження для її колишніх голів і членів п'ятирічного обмеження на набуття корпоративних прав, отримання винагороди чи зайняття посад в організаторів азартних ігор та операторів державних лотерей.

Поряд із вичерпним законодавчим врегулюванням статусу КРАІЛ не менш пріоритетного значення набуває розгорнуте правове визначення меж і порядку реалізації її повноважень. Заходи, здійснювані КРАІЛ на виконання своїх повноважень, передбачають прийняття обов'язкових рішень щодо інших суб'єктів і, можливо, застосування до них примусових заходів. Тому порядок здійснення повноважень даного центрального органу виконавчої влади у першу чергу доцільно врегульовувати профільними Законами України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» та «Про державні лотереї в Україні». Такий підхід не лише упорядкує та спростить роботу КРАІЛ, але й забезпечить прозорість її відносин із суб'єктами гравального бізнесу, дотримання їх прав і законних інтересів. Крім того, з метою забезпечення єдності державної внутрішньої політики слушним було би усунення прогалини Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010 р. № 2411-VI шляхом предметного визначення у ньому засад внутрішньої політики у сфері організації та проведення азартних ігор та лотерей.

Серед іншого в рамках вдосконалення адміністративного законодавства, що регулює діяльність КРАІЛ, слід внести зміни до Закону України від 05.04.2007 р. № 877-V [12]. Зокрема йдеться про доцільність спрямування таких змін на забезпечення більшої ефективності планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, законодавче регулювання яких стосується й форм і засобів державного нагляду за ринком азартних ігор та у сфері лотерейної діяльності, здійснюваним КРАІЛ. Вирішення потребує й колізія застосування Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 р. № 222-VIII [13]. Адже він безпосередньо не поширюється на ліцензування діяльності на ринку азартних ігор (п. 5 ч. 2 ст. 2 даного Закону України), хоча згідно ч.5 ст.45 іншого Закону України від 14.07.2020 р. № 768-IX – нібито повинен визначати повноваження КРАІЛ із ліцензування діяльності з організації та проведення азартних ігор.

Підзаконне регулювання сьогодні становить значну частину адміністративного законодавства, що регулює діяльність КРАІЛ. Одночасно з посиленням законодавчих засад слід

упорядкувати й підзаконні акти у даній сфері, усунути їх колізії та прогалини, забезпечити узгодженість між собою та з профільними законами, послідовність прийняття підзаконних актів і внесення до них змін. При цьому, в основу підзаконного регулювання діяльності КРАІЛ має покладатись належне планування даної нормотворчості, аналіз регуляторного впливу та реальне громадське обговорення проєктів правових актів, відстеження їх ефективності та потреби оновлення прийнятих актів.

Ухвалення окремого закону про Комісію з регулювання азартних ігор та лотерей дозволить переглянути й зміст Положення про КРАІЛ від 23.09.2020 р., зокрема усунути дублювання законодавчого регулювання повноважень даного центрального органу виконавчої влади, прав і обов'язків його голови та членів. Також може бути доречним об'єднання зазначеного Положення з Регламентом КРАІЛ від 16.02.2021 р., спрямовуючи даний акт на вичерпну деталізацію законодавчих положень шляхом визначення особливостей реалізації повноважень та взаємодії КРАІЛ, правових і організаційних форм її діяльності, засад планування діяльності та контролю за виконанням рішень, основ функціональної та структурної організації апарату, керівництва ним і т.ін.

Відтак, попри вище окреслений нами пріоритет щодо посилення законодавчого регулювання та забезпечення повної відповідності йому підзаконних актів зберігає актуальність також й інтенсифікація регулювання організації та діяльності КРАІЛ як урядом, так і нею самою (у тому числі спільно з іншими державними органами). При цьому, міжвідомче регулювання має важливе значення для розмежування компетенції КРАІЛ з іншими органами державної влади, налагодження їх ефективної взаємодії, зокрема щодо спільної нормотворчості, спільних заходів та обміну інформацією. Вважаємо, що підзаконне регулювання має забезпечувати належне врахування на нормативному рівні змінюваних поточних задач і потреб в організації діяльності даного центрального органу виконавчої влади.

Висновки. Вдосконалення адміністративного законодавства, що регулює діяльність Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей, повинно мати належне наукове обґрунтування, бути комплексним і послідовним, забезпечуючи узгодженість організаційної, функціональної, кадрової та матеріально-фінансової основ діяльності КРАІЛ. Узагальнено це потребує затвердження Концепції розвитку Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей, прийняття профільного закону, впорядкування й усунення прогалин і суперечностей інших законодавчих і підзаконних актів з питань організації та діяльності КРАІЛ, а також забезпечення їх належної практичної реалізації.

Список використаних джерел:

1. Дорогих В. М. Адміністративно-правове регулювання грального бізнесу в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Ірпінь, 2004. 20 с.
2. Лиськов М. О. Проблеми законодавчого регулювання лотерейної сфери. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки*. 2016. Вип. 2 (2). С. 46–49.
3. Лукаш Є. Ю., Бурлаков Б. М. Адміністративно-правове регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 7. С. 264–268. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-7/68>
4. Мулявка Д. Г. Гармонізація правового регулювання азартних ігор в Україні та ЄС. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2016. № 1. С. 61–64.
5. Правове регулювання грального бізнесу: європейський досвід, практика в пострадянських країнах, перспективи України / за заг. ред. І. В. Сергієнко, І. Ю. Фоміна, Р. Б. Хорольського. Київ: Юридична компанія «Фомін, Сергієнко та партнери», 2015. 136 с.
6. Топорецька З. М. Проблеми законодавчого врегулювання грального бізнесу в Україні. *Юридична наука*. 2020. № 10 (112). С. 186–200. <https://doi.org/10.32844/2222-5374-2020-112-10.23>
7. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. *Офіційний вісник України*. 2011. № 27. Ст. 1123.

8. Про державні лотереї в Україні: Закон України від 06.09.2012 № 5204-VI. *Офіційний вісник України*. 2012. № 76. Ст. 3068.

9. Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор: Закон України від 14.07.2020 № 768-IX. *Офіційний вісник України*. 2020. № 66. Ст. 2129.

10. Про Комісію з регулювання азартних ігор та лотерей: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 891. *Офіційний вісник України*. 2020. № 79. Ст. 2558.

11. Ващенко Ю. В. Центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом: проблеми правової природи та перспективи реформування. *Адміністративне право і процес*. 2014. № 3 (9). С. 122–141.

12. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 № 877-V. *Офіційний вісник України*. 2007. № 44. Ст. 1771.

13. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. *Офіційний вісник України*. 2015. № 25. Ст. 722.

